

ŠUNIAVIMASIS, MAITINANČIOS KALĖS PRIEŽIŪRA

Prieš gimdymą kalei reikia paruošti izoliuotą vietą, kad jos niekas netrukdytų. Guoliui naudojamas lengvai valomas kilimėlis arba plonas čiužinys, kuriuos reikia aptraukti audiniu iš natūralios medžiagos.

Prieš 2-3 dienas iki numatomo gimdymo kalei reikia nuplauti šiltu vandeniu pilvą ir kūno dalį po uodega ir gerai išdžiovinti. Ilgaplaukėms kalėms reikia nukirpti plaukus aplink pieno liaukas ir lytinius organus.

Prieš gimdymą kalė atsisako maisto, nerimauja (neranda vietos, dažnai gulasi ir stoja, dejuoja), sunkiai kvėpuoja, dažnai prašosi į lauką. Atsiranda vis stiprėjantys sąrėmiai, sukelti gimdos raumenų ir pilvo preso susitraukimų. Prieš patį gimdymą atsidaro gimdos kaklelis. Šuniuojasi kalės dažniausiai gulėdamos ant šono. Po eilinio stipraus sąrėmio iš makšties pasirodo vaisius (dažniausiai galva į priekį ir placentinėje pūsleje). Paprastai kalė pasikelia ant priekinių kojų, pergraužia pūslę ir bambą, intensyviai aplaižo naujagimį ir pastumia jį prie spenių. Placenta išeina kartu su kiekvienu šuneliu arba vėliau.

Placentoje yra naudingų kalei imunoglobulinų, todėl ji stengiasi visas placentas suvalgyti. Kai gimsta daug šuniukų, dalį placentų reikia išmesti (leisti suvalgyti galima 1-3, priklausomai nuo kalės dydžio), kad kalė nepradėtų viduriuoti.

Dažniausiai kalė pati susitvarko su naujagimiais, reikia tik būti šalia, ir, reikalui esant, padėti. Nusiplovę rankas muilu ir dezinfekavę, perplėškite vaisiaus pūslę ir pirmiausiai išlaisvinkite šuniuko snukelį, kad jis vietoj oro neįkvėptų vaisiaus skysčių ir neuždustų. Perriškite bambos virkštelę 2-3 cm žemiau pilvo ir perkirpkite. Kirpimo vietą reikia prideginti dezinfekuojančiu skysčiu. Po to sausai nušluostykite šuniuką, duokite kalei jį aplaižyti ir pridėkite prie spenio.

Šuneliai gimsta kas 15-20 minučių, bet normaliai tarpas gali būti ir 1,5-2 valandos. Pats gimdymas tęsiasi nuo kelių valandų iki paros. Jeigu gimdymas vyksta nenormaliai (ilgiau negu parą, silpni sąrėmiai ir stangos, kalė pasidarė silpna ir apatiška, bet šunelių viduje dar yra) reikia nedelsiant kreiptis į veterinarijos specialistą.

Kai gimdymas pasibaigia, visi šuniukai prisizįsta pieno ir kalė pailsi, jai reikia šiltu vandeniu apiplauti pilvą, sritį aplink lytinius organus ir kitas užterštas vietas, sausai aptrinti kūną ir pakeisti guolį.

Maitinančiai kalei reikalinga atidesnė priežiūra. Po gimdymo 1-2 savaites (kartais ilgiau) pastebimos išskyros iš gimdos, iš pradžių tamsios, vėliau šviesesnes ir pabaigoje skaidrios. Jeigu po savaitės išskyros dar tamsios, o tuo labiau nemalonus kvapo (normaliai išskyros turi būti be kvapo ir iškart po gimdymo) reikia kuo skubiau kreiptis į veterinarijos specialistą.